

*Icoana de pe copertă și din pagina alăturată
Îl înfățișează pe Mântuitorul
Iisus Hristos în slavă*

Ediție îngrijită de monahul Coprie

**Descrierea CIP
a Bibliotecii Naționale a României**

**Am văzut sfârșitul lumii: mărturisirile
unui stareț care a trăit o sută de ani**
ed. îngrijită de monahul Coprie

București: Editura Sophia, 2024-2025 - 2 vol.

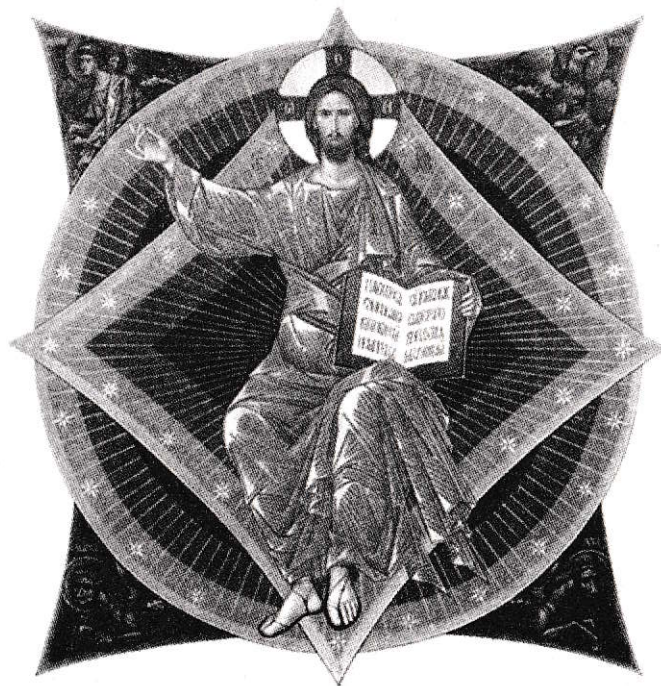
ISBN 978-973-136-989-1

vol. 2 - 2025 - ISBN 978-630-346-063-5

I. Coprie, monah (ed.)

2

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție.

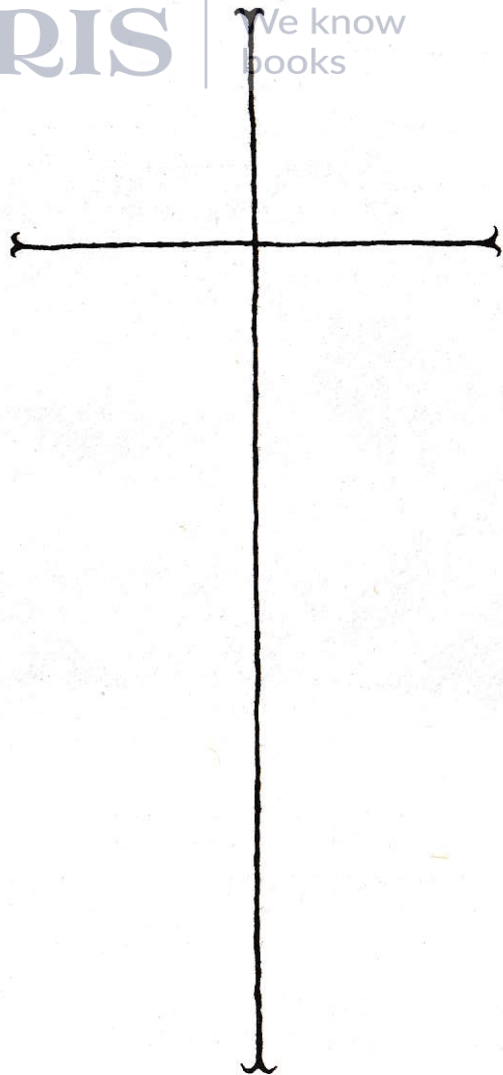
AM VĂZUT SFÂRȘITUL LUMII

MĂRTURISIRILE UNUI STAREȚ
CARE A TRĂIT O SUTĂ DE ANI

VOLUMUL 2

EDITURA
Σοφία

<i>Mă tot întreb despre vremurile de la sfârșitul lumii...</i>	5
Introducere.....	9
Întâmplări și oameni.....	12
Întâlnirile	14
Zălogul mântuirii.....	15
Adevărul și înțelepciunile omenești.....	21
Cum să ne mântuim?.....	23
Legea lui Dumnezeu și legea omenească	34
Întâlnire la ceai	40
Viața temeluită pe consum	42
Despre trecut și viitor	45
Despre cele din trecut.....	52
Vizitatorii.....	66
Sfârșitul ordinii firești a lumii	75
Cum să-și păstreze preotul cucernicia	80
Nașterea catastrofelor.....	81
Timpul	87
Destinele lumii.....	93
Liturgia în vremurile de prigoană.....	106
Despre rascolnici	116
Cele ce au fost și ceea ce va să fie.....	123
Mântuirea în orașe	141
Lecții de istorie	143
Foametea	152
Încheierea	158
Câteva scrisori ale Starețului Antonie.....	162

Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, Cel Ce vei veni să-i judeci pe cei vii și pe cei morți, miluiește-ne pe noi, păcătoșii, iartă-ne nouă toate păcatele vieții noastre și, prin căile cele numai de Tine știute, ascunde-ne de la fața antihristului în pustia cea tănuită a mântuirii Tale.

Cuviosul Nectarie de la Optina (†1928)

*Mă tot întrebi despre vremurile
de la sfârșitul lumii...*

Fiind trecut printr-o sumedenie de prigoane și greutatea pe parcursul vieții sale de un veac, Starețul Antonie a rămas în conștiința celor care l-au cunoscut drept o pildă vie a credinței lucrătoare, un om al rugăciunii adânci și care este cu neputință să fie ademenit de nălucirile vremelnice ale acestei lumi. Tocmai de aceea, cuvântul luminător și ziditor al Starețului Antonie are puterea să lucreze asemenea unui bisturiu, vădind cangrenele sufletești și deopotrivă lucrând la curățirea noastră de stricăciunea îndobitocirii în cugetele pământești ale confortului și ale bunăstării materialnice.

Cel căruia Starețul Antonie a socotit de cuviință să-i încredințeze tainele și experiențele sale lăuntrice a fost preotul Alexandru Krasnov, el fiind cel care avea să publice cele două volume în care erau însemnate cuvintele mărturisitoare ale întâlnirilor sale cu încercatul și iscusitul bătrân.

Nu ne îndoim că starețul l-a ales pe părintele Alexandru prin luminarea harului lui Dumnezeu, încredințând prețioasele sale cuvinte unui preot ce se afla atunci în jurul vârstei de patruzeci de ani și care intrase în slujirea preoțească după căderea Uniunii Sovietice.

Părintele Alexandru Krasnov s-a născut în anul 1958 într-o familie de muncitori. Mama sa a crescut orfană și mai apoi a lucrat într-o uzină ca strungar și tehnician. Tatăl său a absolvit studiile politehnice și a profesat ca inginer. Familia părintelui Alexandru era una credincioasă: își săvârșeau zilnic rânduiala de rugăciune, iar peste zi acopereau icoanele ca să le ferească de privirile iscoditoare ale celor care i-ar fi putut denunța. Dar iată cum evocă părintele Alexandru anii copilăriei: „Aveam destul de multe cărți duhovnicești, începând de la Sfânta Scriptură până la Cazanii. Erau printre ele și cărți liturgice – o moștenire de la nașa tatălui meu, o călugăriță, sora bunicii mele. Atât cunoștințele religioase elementare, cât și simțământul prezenței lui Dumnezeu, mi-au fost altoite de părinți la o

vârsta foarte fragedă, cum s-ar zice, prin laptele matern. Iar o cunoaștere mai temeinică despre rugăciune, despre viețuirea în credință, despre necesitatea citirii unor scrieri duhovnicești – toate acestea mi le-a transmis bunica mea”.

Între 1976-1978 tânărul Alexandru și-a făcut stagiul militar. A plecat în armată având la gât o cruciuliță și o icoană a Sfântului Serghie – ocrotitorul familiei lor – și s-a întors tot cu ele la gât, fără să le dea jos, răbdând toate apostrofările și șicanările ofițerilor sau ale colegilor. După terminarea armatei și-a început studiile la Politehnică, unde a întâlnit-o și pe cea cu care avea să întemeieze o familie, Dumnezeu binecuvântându-i cu un băiat pe nume Andrei.

După absolvirea Politehnicii, Alexandru a început să lucreze într-o uzină ca maistru, apoi ca șef de secție, devenind în cele din urmă director adjunct și inginer proiectant. În anul 1990, datorită rezultatelor sale deosebite, a fost numit director al unei întreprinderi autonome de cercetare și producție, fiind angajat în dezvoltarea și fabricarea de echipamente neconvenționale. În paralel a început să publice literatură ortodoxă, iar cartea pe care a scris-o pentru fiul său: *Evangelia pentru copii*, avea să fie acreditată de consiliul bisericesc și să devină manual pentru învățământul gimnazial. După câțiva ani, a renunțat la cariera lumească, moment despre care își amintea: „Primind binecuvântarea, le-am lăsat pe toate și am primit hirotonia. Am fost trimis să slujesc, de cele mai multe ori, în unele dintre bisericile rurale părăsite. Domnul mă ajuta, mă întărea să le îndur pe toate – și geruri de minus patruzeci de grade, și dificultăți materiale, toate...”.

Despre aplecarea sa spre truda cărturărească, mărturisise astfel: „Am scris dintotdeauna. La început acesta a fost doar un îndemn interior, apoi, la un moment dat, vlădica mi-a zis: «Dacă nu vei scrie, vei da răspuns înaintea lui Dumnezeu pentru fiecare clipă petrecută în zădărnice!»». Așa că îmi duc crucea. Fie că îi place cuiva, fie nu”.

Dacă starețul Antonie a viețuit un veac pe acest pământ, zilele părintelui Alexandru au fost pe jumătate, căci înainte de a împlini cincizeci de ani a trecut la Domnul, în 21 august 2007, în urma unei boli grave și îndelungate.

Fiul său, Andrei Krasnov, i-a continuat munca editorială, publicând o parte din scrisorile Starețului Antonie, care rămăseseră adunate în arhiva tatălui său. Redăm în continuare o scrisoare asemenea unui testament, în care monahul centenar se adresa unui preot ce îi era ucenic apropiat. Dar cuvintele Starețului Antonie sunt deopotrivă și o adresare către fiecare dintre noi:

Dragul meu părinte N.!

Mă tot întrebi despre vremurile de la sfârșitul lumii. Oare tu chiar nu știi că, pentru un om muritor, orice timp este al sfârșitului? Cine cunoaște sau poate să prezică propriul său sfârșit? Nimeni și niciodată. Anume acesta este adevărul.

Trebuie să trăim așa ca și cum ne-am afla deja în pragul morții și în fiecare ceas să ne amintim de moarte. Mulți dintre sfinți și-au pus în chiliile lor sicriul pregătit din timp pentru propria înmormântare, însă nu pentru a stârni tulburare celor care-i vizitau. Nicidecum. Ei, mai întâi de toate, pe sine înșiși se smereau cu gândul la faptul de neocolit al trecerii în cealaltă lume.

Omul se îmbată cu însetarea după viața pământească doar din pricina că vrăjmașul îi insuflă gândul la nestrămutarea existenței sale de acum, la posibilitatea prelungirii acesteia. Uită-te în jurul tău – câte lucruri au fost plătuite numai pentru a satisface eforturile zadarnice ale celor care se amăgesc, închipuindu-și că vor trăi veșnic aici? De mii de ani trudesc sârguincios atâția medici la elaborarea „elixirului vieții”. Aceștia au ajuns până și la consumarea cărnii omenești, însă eforturile lor rămân a fi zadarnice. Nu – totul în această lume este muritor. Noi înșine semănăm această moarte, lăsându-ne mânați de chemările vrăjmașului să „devenim asemeni unor dumnezei”.

Părinte, vremea domniei lui antihrist va fi foarte înfricoșătoare. Dar recunoaște, nu este oare mai înfricoșător faptul că, în vremurile acestea mai liniștite, care ne lasă încă timp pentru pocăință, îl preferăm lui Hristos pe vrăjmașul Său?! Și totuși, noi tocmai asta facem. Având voință liberă și libertatea de a-și exprima voirea, omul alege tot păcătuirea. Mai mult decât atât – el se complăce în păcat și nici nu vrea să mai audă despre pocăință. Cred că acest lucru este mai înfricoșător.

Cine se mai roagă acum? Nu, nu zic despre citirea rugăciunilor, ci despre rugăciunea în sine. Dacă ar mai fi doar câțiva rugători de acest fel, nici nu ar mai veni acele vremuri de sfârșit al lumii. Dar, din păcate, noi doar ne citim pravila de rugăciune, ne citim rugăciunile de dimineață și de seară, însă nu ne rugăm. Pe când Domnul nostru Iisus Hristos ne-a arătat El însuși o pildă de rugăciune – până la sudori cu sânge. Cine își amintește acest lucru?

De Golgota nu ai cum să fugi, doar că trebuie să ne rugăm ca și Hristos în Grădina Ghetsimani. Apostolii dormeau, iar El Se ruga. De aceea a și trecut El prin Golgota, deschizându-ne nouă, muritorilor, calea spre mântuire. Părinte, și pentru noi, o singură cale este cu putință – prin Golgota! O alta nu există și nici nu poate fi, decât numai Golgota. Fiecare o are pe a lui, proprie. Cineva se mântuiește prin betesugurile copiilor săi, altcineva prin propriile boli sau necazuri ale vieții, însă calea spre Împărăția Cerurilor trece doar prin Golgota.

Îmi aduc aminte că era acolo, în lagăre, unii care încercau – prin orice mijloace drepte și nedrepte – să-și croiască o soartă mai ușoară, obținând transferul la o muncă mai puțin obositoare, cum ar fi, să zicem, la cantină, sau în orice alt loc. Și iată ce am să-ți spun, omule drag: pe unii ca aceștia, fie îi aștepta o deplină cădere sufletească, fie îi găsea Golgota și la noul lor loc de muncă. Nu, nu avem cum să fugim de ea – până și străduințele noastre de a ne afla o asemenea scăpare se cuvine să le lepădăm și să-I mulțumim, în schimb, lui Dumnezeu pentru pătimiri. Gândește-te că Fiul lui Dumnezeu a urcat pe Golgota pentru a primi muceniceasca săvârșire. El, Care e fără de păcat, curat, iubitor și smerit! Oare nu ar trebui ca, pentru noi, cei întinați, păcătoși și mândri, să fie o adevărată fericire urmarea căii Sale?

Mai bine este când întreaga viață devine o neconținută urcare pe Golgota. Nevoitorii tocmai asta năzuiau, tăindu-și voirile, cugetările și poftirile. Ei toată viața lor urcau pe ea, numai și numai pe Golgota. Pentru că fără de aceasta e de neînchipuit viața veșnică. Iată de ce sfinții se întristau nespun dacă încercările se ridicau de la ei. O altă cale pur și simplu nu există.

Ostenește-te și rabdă, îndură și roagă-te!

Părintele Antonie

AM VĂZUT SFÂRȘITUL LUMII MĂRTURISIRILE UNUI STAREȚ CARE A TRĂIT O SUTĂ DE ANI

INTRODUCERE

Mai întâi de toate, aș dori să vă mărturisesc de la început că această carte despre Starețul Antonie nu a fost scrisă cu scopul de a ajunge la cititori, ci pentru a fi păstrată în sertarul biroului meu. De ce? În primul rând, deoarece au existat mari îndoieli cu privire la însăși posibilitatea de a o publica. În al doilea rând, fiindcă, în aceste întâlniri și convorbiri, a existat ceva extrem de personal și tainic, așa că nu mi-am dorit în mod deosebit să vorbesc despre ele în public.

Versiunea inițială, încropită „pe urme proaspete”¹ în anul 2000 din textele înregistrate de mine pe casete audio în urma fiecărei întâlniri cu Starețul Antonie, avea aproape 300 de pagini. În timpul pregătirii pentru tipar, o mare parte din ce scrisesem a fost tăiată. Aproape toate profețiile concrete au fost înlăturate, în special cea cu referire la catastrofa din New York. Au existat mai multe motive pentru aceasta – pe de o parte, sincer vorbind, aveam o oarecare reticență față de profeții în general. Și apoi, îmi era greu la început să apreciez în deplină măsură ceea ce spunea bătrânul, darămite să mai și pricep – n-ai cum să deslușești prea bine chipul omului când stai nas în nas cu el... Dar vă voi spune mai mult decât atât. Abia acum, când mă pregătesc pentru publicarea celui de-al doilea volum, am reușit să audiez caseta pe care înregistrasem relatarea conversației mele cu starețul despre produsele alimentare. Ba, nici măcar nu atât despre alimente, cât despre sărăcirea agriculturii în Occident. Părintele Antonie credea în mod cert că recoltele incredibile din Europa și America erau o cacealma, o păcăleală și nimic mai mult. În special, el

¹ Autorul se referă aici la proștețimea amintirilor.

afirma că ei cumpără pâine² din întreaga lume, iar când o vând, oferă grâul lor otrăvit sau pe cel cumpărat, dar la un preț mai mare decât prețul de achiziție.

În primă etapă, am introdus conversația în text așa cum mi-o dictasem³ în urmă cu patru ani, însă, în cele din urmă, am fost copleșit de îndoieli. Nouă ne-a fost inoculată ideea că Occidentul are o producție excedentară de produse agricole, pe care ar fi pur și simplu imposibil să o depășim, așa că acea convorbire a fost parțial tăiată, parțial cizelată. Dar cât de mare mi-a fost mirarea când, foarte recent, am aflat din surse oficiale că și Canada cumpără grâu! Atunci m-am văzut nevoit să corectez textul conversației cu pricina în favoarea versiunii inițiale.

Din păcate, eu nu am fost la propriu un fiu duhovnicesc al starețului Antonie pentru a putea deprinde încrederea absolută față de cuvintele lui... Am avut doar câteva întâlniri cu el, care s-au petrecut în perioade destul de dificile ale vieții mele. Însă într-adevăr, în urma acestora, am rămas cu un incredibil simțământ al rugăciunii, al tăriei duhului bătrânului și – un lucru care este greu de exprimat cu adevărat în cuvinte – cu senzația unei absolute veridicități, a păcii sufletești atotcuprinzătoare și, în general, cu tot ceea ce simte omul ortodox atunci când vizitează locuri de adâncă rugăciune. Probabil, un copil trăiește sentimente asemănătoare în brațele unui tată puternic atunci când acesta îl liniștește.

Pe de altă parte – și acest lucru a fost precumpănitor – am dorit să îmi concentrez atenția întâi de toate asupra unei probleme de însemnătate globală: îndrumările starețului cu privire la mântuirea sufletului în vremurile de pe urmă. Iar un alt motiv este că acele înregistrări cuprindeau foarte multe lucruri care mă priveau pe mine personal, sau se refereau la familia mea și la parohia pe care o păstoream.

Se poate spune că această carte a ajuns să fie publicată pur întâmplător (deși, tot ceea ce pare a fi la voia întâmplării,

² Cuvântul *pâine* poate avea aici sensul mai larg de *grâu, făină, aluat*.

³ Părintele Alexandru folosea în acest scop un casetofon.

se face cu voia lui Dumnezeu). În cadrul unei convorbiri cu un călugăr sporit duhovnicește, am pomenit în treacăt despre stareț și despre cartea prorociilor sale (în versiunea inițială, ea se numea *Prorociile Starețului Antonie*). Dânsul a fost surprins că nu i-o arătasem până atunci și m-a convins să i-o aduc pentru a o cerceta. Iar după ce a fost citită de mai mulți schimonahi și a primit binecuvântarea lor pentru a fi publicată, cartea s-a născut a doua oară, fiind deja la îndemâna tuturor. De aceea am socotit că adevărații ei „părinți” au fost monahii – frații mei întru Hristos. Slavă lui Dumnezeu că Sfânta Rusie are parte de aceștia, care, îmbrăcați în negru, dar cu sufletele albe, se îngrijesc de mântuirea semenilor lor!

Călugării au început de îndată a mă ruga să redau în carte textul integral al profețiilor. Cu toate acestea, inițial, eu le-am respins rugămințile. Este firesc să mă întrebăți care a fost pricina acestui refuz. Însă v-am mărturisit încă de la început că toate întâlnirile mele cu Starețul Antonie, precum și toate îndrumările duhovnicești primite de la dânsul, purtau un caracter personal și orice amintire sau dezvăluire a lor mi se părea a fi pur și simplu un sacrilegiu. În plus, interesul manifestat față de această carte, inclusiv cel nesănătos, nu mă inspira în mod deosebit să prelucrez pentru publicare materialul rămas sau să reconstitui versiunea originală a textului.

Dar iată că au prins a o citi foștii mei enoriași – fusesem preot paroh în biserica lor oarecând. Cei mai mulți dintre ei, în pofida faptului că publicasem cartea sub pseudonim, au înțeles imediat despre cine era vorba și despre ce anume. Așa că am început a primi apeluri de la ei și numeroase vizite, întrucât casa noastră e deschisă pentru oricine dorește să vină... Și, în cele din urmă, m-am hotărât.

Din păcate, textul care a fost eliminat în timpul pregătirii primei ediții a fost iremediabil pierdut din cauza unui virus ce mi-a atacat computerul de curând și nu mi-a trecut prin minte, cu trei ani în urmă, să îl printez îndată ce l-am redactat. Pe lângă aceasta, au trecut aproape patru

ani de la ultima mea întâlnire cu Părintele Antonie, așa că au fost șterse de uitare multe lucruri, dar mai ales ordinea lor cronologică. Toate acele gânduri pe care mi le dictasem pe casete s-au amestecat cu înregistrările predicilor mele și a cursurilor de la școala duminicală pentru adulți, ceea ce a făcut imposibilă determinarea succesiunii lor. Din acest motiv, cel de-al doilea volum este conceput sub forma unei singure convorbiri, deși, de fapt, el a cuprins în sine discuții purtate în cadrul mai multor întâlniri.

A mai existat și o altă problemă la pregătirea acestui text. Primul volum a fost alcătuit îndată după ce l-am vizitat pentru ultima oară pe Starețul Antonie, la doar câteva luni distanță. Amintirile mele erau încă atât de vii, încât am reușit să păstrez chiar și specificul graiului pe care îl avea părintele. În orice caz, cei care l-au cunoscut și au avut fericirea de a discuta cu el, au înțeles imediat despre cine era vorba. Acum însă, cu patru ani mai târziu, memoria mea a pierdut multe dintre amănunte. A trebuit să reconstitui pe fărâme cele din trecut.

Dacă ceva nu mi-a ieșit cum se cuvine, iertați-mă! Pot doar să vă asigur că, tot ce-a fost scris, s-a scris nu pentru obținerea unui profit comercial, ci pentru mântuirea sufletelor omenești. Cerând sfintele voastre rugăciuni, rămân umilul preot al Dumnezeului Celui Viu,

Părintele Alexandru

ÎNTÂMPLĂRI ȘI OAMENI

Așa se face că, după cele ce s-au petrecut în Verhnedonskoe, am uitat de minunatul stareț. Totul mergea cumva anapoda: de la idila pe care mi-o creasem în imaginație înainte să fiu hirotonit – slujirea de păstor al satului, recitirea volumelor cu scrierile Sfinților Părinți, trăirea experiențelor ascetice, scrierea operelor proprii – din toate a rămas, cum s-ar zice, mai mult urzeală decât bățatură. Dar cred c-ar fi mai bine să nici nu pomenim despre acestea.

A mai trecut o vreme și am ajuns să slujesc într-o altă eparhie, în funcția de protopop al județului X. Această regiune administrativă era mai dificilă, pentru că nu avea un număr suficient de clerici. Fiind foarte mare – căci cuprindea aproximativ cinci raioane – veneau acolo unii credincioși chiar și de la câteva sute de kilometri depărtare, din alte județe, și se socoteau a fi enoriașii acelei eparhii. Și iată că într-o zi, în timpul unui răgaz de după încheierea slujbei, s-au apropiat de noi câțiva oameni cu rugămintea de a merge cu ei pentru a le sfinți casele, care se aflau la 150 de kilometri distanță de parohia mea. Eu am început a-i refuza – eram obosit după slujbă, plus că ar fi putut apărea anumite complicații cu clericii locului dacă o făceam... Însă în ochii lor era atâtă rugămintă, încât am fost nevoit să părăsesc orice nădejde de a mă odihni și să intru în biserică pentru a-mi lua din nou veșmintele.

După ce am săvârșit sfeștaniile, în drum spre casă, localnicii au început să ne povestească felurite întâmplări despre preotul lor neobișnuit – fochistul de la cazangeria satului, părintele Antonie. Așadar, în tot acel răstimp cât a durat drumul de întoarcere, toți au vorbit despre el. De fapt, ei au fost cei care au vorbit, pe când eu și preoteasa mea doar întrebam câte ceva, dacă ni se ivea vreo neclaritate. Iar pentru că povestitorii erau niște oameni simpli, istorisirile lor se distingeau prin curăție și putere imagistică, descriindu-ne felul în care părintele Antonie slujea Liturghiile în taină, cum săvârșea parastase pentru cei adormiți, cum boteza, povățuia, cununa, și așa mai departe.

Povestirea lor te fascina prin simplitatea ei. Îți era cu neputință să nu te cufunzi în peripețiile tuturor încercărilor din viața acestui om. Totodată, cred că lucrul cel mai uimitor a fost că starețul a reușit întotdeauna să se facă, dacă nu iubit, atunci, în orice caz, respectat atât de credincioși, cât și de cei lipsiți de credință.

Ne-am dat seama de îndată despre cine era vorba – nu se întâmplă zi de zi să întâlnești un cuvios și nici nu poate orice loc să nască un astfel de om. Cuvintele po-

vestitorilor erau pline de dragoste și respect față de el. Preotul-fochist se înălța precum o stâncă de granit în mijlocul deșertăciunilor și nimicniciilor acelei lumi care-l înconjură! Și tocmai această integritate și acest caracter monolitic au fost cele care au atras spre el atât de mult sufletele oamenilor.

Nu știu dacă mă veți înțelege sau ba, însă anume această râvnă de mărturisire a Ortodoxiei, care nu se lăsa supusă îndoielii, această neprihănire a duhului a stârnit cele mai mari îndoieli în lăuntru meu – suntem cu toții fiii vremurilor noastre. Iar vremurile noastre sunt un timp al îndoielii, în care s-a pierdut atitudinea respectuoasă față de om ca purtător al chipului și asemănării Ziditorului. Este un timp al păcatului, un timp al căderilor sufletești neconținute. Până și omul credincios își caută îndreptățirea într-un singur lucru: toți cei din jur păcătuiesc. Probabil că acesta a fost motivul pentru care m-am raportat la părintele Antonie cu o oarecare prejudecată. Sau, poate, nu atât cu prejudecată, cât cu precauție. Deși, la acel moment, îmi încolțise în inimă dorința de a vedea din nou cu ochii mei acea legendă vie care era Părintele Antonie.

ÎNTÂLNIRILE

A trecut o vreme și ne-am întâlnit. Nu voi încerca acum să reconstitui cronologia și succesiunea întâlnirilor – în cartea ce conține prorociile starețului⁴ este redat totul destul de deslușit. Important este că întâlnirea s-a petrecut. Am avut ocazia nu doar să-l cercetez în tihnă pe stareț și chilia sa, ci să și port cu el o convorbire pe îndelete. Personalitatea nevoitorului s-a dovedit atât de încântătoare, încât îndoielile cu privire la folosul unei astfel de discuții au dispărut subit.

La momentul întâlnirii mele cu Starețul Antonie, aveam adunate numeroase întrebări, care începeau toate

⁴ Vezi *Am văzut sfârșitul lumii – Mărturisirile unui stareț care a trăit o sută de ani*, vol. 1, ed. Sophia, 2024, 192 p.

cu aceleași cuvinte: „De ce?...”. Odată ce s-a ivit prilejul, i-am înșirat părintelui nelămuririle mele. Cred că, dacă nu aș fi auzit de la el un răspuns lămuritor la acel moment, nu ar mai fi avut loc nici celelalte convorbiri îndelungate care au urmat.

Cuvintele bătrânului m-au cutremurat cu simplitatea și claritatea lor:

– Părinte, de ce ai tu trebuință de răspunsuri? Oare răspunsurile la aceste întrebări sunt cele care te vor mântui, părinte Alexandru, sau răspunsul tău la întrebarea lui Dumnezeu despre păcatele ce le-ai săvârșit? Dragul meu, azvârle-le pe toate în lături și nu te mai chinui! Nu sunt spre binele tău acestea! Adu-ți aminte de sfinții nevoitori din primele veacuri ale creștinismului – ei nu voiau nici să audă de lume, darămite să își facă o îndeletnicire din cercetarea molimelor sale. De aceea s-au și mântuit. Iar întrebările tale – îmi pare rău, părinte, însă ar fi mai bine să le schimbi: după cuvintele „De ce...” să nu pui „se întâmplă cutare și cutare lucru rău”, ci să te întrebi „De ce păcătuim?”, sau „De ce săvârșim lucruri care nu sunt bineplăcute lui Dumnezeu?”.

Bătrânul și-a sprijinit spatele de perne, rămânând cu ochii întredeschși, iar degetele sale lungi și subțiri înaintau statornic pe nodurile tocite ale metanierului. Pentru că fuseseră folosite încontinuu, acestea nu mai păreau a fi împletite, ci șlefuite dintr-un oarecare os de culoare neagră.

ZĂLOGUL MÂNTUIRII

Am vrut să mă retrag discret, fără să fac vreun zgomot, dar scaunul vechi și îndoit a scârțâit sub mine, iar Părintele Antonie și-a deschis ochii:

– Fugi?! Au nu cumva te-oi fi supărat cu ceva, părinte? Rămâi, mai stai o vreme, că doar nu ești prea mulțumit de răspunsul primit, așa că se cuvine să lămurim lucrurile. N-aș vrea să te las nedumerit...